

Suvestinė redakcija nuo 2017-05-01 iki 2018-10-23

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-11-04, i. k. 2015-17474

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 131:2015 „VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖS IR PATALPOS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

2015 m. spalio 30 d. Nr. V-1208

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. šis įsakymas, išskyrus šiuo įsakymu patvirtintos higienos normos 11¹ punktą ir 48.3 papunktį, įsigalioja 2016 m. lapkričio 1 d.;

3.2. šiuo įsakymu patvirtintos higienos normos 11¹ punktą įsigalioja 2017 m. gegužės 1 d.;

3.3. šiuo įsakymu patvirtintos higienos normos 48.3 papunktis įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.;

3.4. šiuo įsakymu patvirtintos higienos normos 16 ir 22 punktų nuostatos taikomos po šio įsakymo įsigaliojimo naujai įrengiamoms vaikų žaidimų aikštelėms ir patalpoms;

3.5. šiuo įsakymu patvirtintos higienos normos 17 ir 23 punktų nuostatos taikomos po 2017 m. liepos 1 d. naujai įrengiamoms vaikų žaidimų aikštelėms ir patalpoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2015 m. spalio 30 d.
įsakymu Nr. V-1208

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 131:2015 „VAIKŲ ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖS IR PATALPOS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši Lietuvos higienos norma HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – ši higienos norma) nustato pagrindinius vaikų žaidimų aikštelių (toliau – žaidimų aikštelės) ir vaikų žaidimų patalpų (toliau – žaidimų patalpos) įrengimo viešosiose vietose, jų naudojimo ir priežiūros sveikatos saugos reikalavimus. Švietimo įstaigose, socialinių paslaugų įstaigose įrengtoms žaidimų aikštelėms ir patalpoms ši higienos norma taikoma tiek, kiek jų įrengimo, naudojimo ir priežiūros nereglamentuoja specialiosios higienos normos.

2. Ši higienos norma taikoma projektuojant, statant, rekonstruojant, remontuojant, įrengiant ir naudojant žaidimų aikšteles ir patalpas.

3. Šios higienos normos reikalavimai privalomi asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, įrengiantiems žaidimų aikšteles ir patalpas, atliekantiems jų pagrindinę metinę kontrolę, žaidimų aikštelių ir patalpų savininkams, eksploatuotojams, pagal kompetenciją kontroliuojančioms institucijoms.

4. Jei žaidimų patalpose teikiamos vaikų priežiūros paslaugos, šias paslaugas gali teikti tik pilnamečiai darbuotojai.

5. Jei žaidimų patalpose teikiamos vaikų mokymo, ugdymo ir auklėjimo paslaugos, jas teikiantys darbuotojai gali dirbti tik teisės aktų [8.1, 8.3] nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą. Šių darbuotojų asmens medicininės knygelės ar jų kopijos laikomos darbovietėje.

6. Darbuotojai, nurodyti teisės akte [8.13], žaidimų patalpose gali dirbti tik šio teisės akto nustatyta tvarka įgiję žinių higienos ir (ar) pirmosios pagalbos teikimo klausimais. Darbuotojų Sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimai ar jų kopijos laikomi darbovietėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

7. Žaidimų patalpose turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys. Rinkinio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto [8.4] reikalavimus. Turi būti paskirtas asmuo, atsakingas už pirmosios pagalbos rinkinio priežiūrą ir papildymą.

II SKYRIUS NUORODOS

8. Teisės aktai ir dokumentai, į kuriuos pateiktos nuorodos šioje higienos normoje:

8.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“;

8.2. Lietuvos Respublikos susisiektimo ministerijos 1998 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. 257 „Dėl techninių normų TN 01:1998 patvirtinimo“;

8.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“;

8.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

8.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

8.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 705 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“;

8.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-791 „Dėl Lietuvos higienos normų HN 50:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamuosiuose bei visuomeniniuose pastatuose“ ir HN 51:2003 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai darbo vietose“ patvirtinimo“;

8.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. D1-91 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ patvirtinimo“;

8.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60:2015 „Pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

8.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. V-895 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 105:2004 „Polimeriniai statybos produktai ir polimerinės baldinės medžiagos“ patvirtinimo“;

8.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“ patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

8.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir Asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir / ar pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

8.14. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymas Nr. 1-104 „Dėl Ekogeologinių tyrimų reglamento patvirtinimo“;

8.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. kovo 13 d. įsakymas Nr. V-190 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ patvirtinimo“;

8.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1081 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“ patvirtinimo“;

8.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. V-199 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz-300 GHz radijo dažnių juostoje“ patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

8.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymas Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“;

8.20. Lietuvos standartas LST EN 1176-1:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 1 dalis. Bendrieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.21. Lietuvos standartas LST EN 1176-2:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 2 dalis. Sūpuoklių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.22. Lietuvos standartas LST EN 1176-3:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 3 dalis. Šliaužynių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.23. Lietuvos standartas LST EN 1176-4:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 4 dalis. Kabamųjų lynų kelių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.24. Lietuvos standartas LST EN 1176-5:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 5 dalis. Karuselių papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.25. Lietuvos standartas LST EN 1176-6:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 6 dalis. Supamosios įrangos papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.26. Lietuvos standartas LST EN 1176-7:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 7 dalis. Įrengimo, kontrolės, techninės priežiūros ir naudojimo vadovas“;

8.27. Lietuvos standartas LST EN 1176-10:2008 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 10 dalis. Visiškai uždaros žaidimų įrangos papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.28. Lietuvos standartas LST EN 1176-11:2014 „Žaidimų aikštelių įranga ir dangos. 11 dalis. Erdvinio tinklo papildomi specialieji saugos reikalavimai ir bandymo metodai“;

8.29. Lietuvos standartas LST EN 1177:2008 „Smūgį silpninanti žaidimų aikštelės danga. Kritimo kritinio aukščio nustatymas“;

8.30. Lietuvos standartas LST EN ISO/IEC 17020:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami įvairių tipų kontrolės įstaigų veiklai (ISO/IEC 17020:2012)“.

III SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS

9. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

9.1. **pagrindinė metinė vaikų žaidimų aikštelių ir vaikų žaidimų patalpų kontrolė** – akredituotos įstaigos vieną kartą per metus atliekamas vaikų žaidimų aikštelių ir vaikų žaidimų patalpų patikrinimas bendrajam jų įrangos ir jos pamatų bei paviršių saugos lygiui nustatyti [8.20];

9.1¹. **sporto įranga** – prietaisai, įrenginiai ir įtaisai, skirti kūno kultūros, sporto pratyboms ir varžyboms (pvz., krepšinio stovai, vartai, gimnastikos sienelės, lygiagretės, skersiniai, batutai, tramplynai, treniruokliai ir pan.);

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

9.2. **vaikų žaidimų aikštelė** – vaikų žaidimams, poilsiui ir ugdymui skirta aikštelė, kurioje įrengta šios higienos normos 9.3 papunktyje nurodyta įranga;

9.3. **vaikų žaidimų aikštelės ar vaikų žaidimų patalpų įranga** – įranga, kurios komponentai ir konstrukcijos elementai skirti vaikams žaisti lauke ar patalpoje, individualiai ar grupėmis pagal savo žaidimo taisykles ar sampratą, kuri bet kuriuo metu gali pasikeisti [8.20]. Prie vaikų žaidimų aikštelės ir vaikų žaidimų patalpų įrangos nepriskiriami žaislai, apibrėžti Žaislų saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 4-174 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento patvirtinimo“, pramoginiai įrenginiai ir jų įranga, nurodyti Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 „Dėl Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo patvirtinimo“, žaidimų aparatai, įjungiami monetomis ar žetonais, sporto įranga;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

9.4. **vaikų žaidimų aikštelės ar vaikų žaidimų patalpų eksploatuotojas** – vaikų žaidimų aikštelės ar vaikų žaidimų patalpų savininko (-ų) paskirtas fizinis ar juridinis asmuo, atsakingas už minėtos aikštelės ar patalpų techninę priežiūrą ir šios higienos normos reikalavimų įgyvendinimą;

9.5. **vaikų žaidimų patalpos** – vaikų žaidimams, poilsiui ir ugdymui skirtos patalpos ar jų dalis, kuriose įrengta šios higienos normos 9.3 papunktyje nurodyta įranga;

9.6. **viešoji vieta** – aikštė, parkas, skveras, paplūdimys, daugiabučio namo kiemas, valstybės ir savivaldybių institucijos, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, prekybos, viešojo maitinimo, apgyvendinimo, poilsio ir pramogų organizavimo ir kitas paslaugas teikianti įstaiga, taip pat teritorija, statinys ar patalpa, kuriuose asmenys gali laisvai lankytis;

9.7. kitos šioje higienos normoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatyme, Lietuvos standarte LST EN 1176-1:2008 [8.20].

IV SKYRIUS

ŽAIDIMŲ AIKŠTELIŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

10. Žaidimų aikštelės turi būti įrengiamos ne arčiau kaip 10 m nuo buitinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių, gatvių, automobilių stovėjimo aikštelių, elektros tinklo įrenginių ir ne arčiau kaip 15 m atstumu nuo automobilių saugyklų ištraukiamosios vėdinimo sistemos angų.

11. Žaidimų aikštelė, kurios ribos nutolusios nuo gatvės važiuojamosios dalies mažiau nei 20 m, turi būti aptverta tvora ar gyvatvore.

11¹. Tvora turi būti be išsikišančių, aštrių elementų ir įrengta taip, kad nekeltų rizikos užstrigti vaiko kūnui ar kūno daliai. Tarp vartelių varstomos dalies ir rėmo iš abiejų pusių turi būti ne mažesnis kaip 12 mm atstumas bet kurioje vartelių atidarymo padėtyje. Jei varteliuose įrengtas automatinis pritraukimo mechanizmas, 90 laipsnių kampą atverti varteliai turi visiškai užsiverti ne greičiau kaip per 5 sekundes.

Papildyta punktu:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

12. Žaidimų aikštelių, projektuojamų daugiabučių namų sklypuose, plotas turi atitikti teisės akto [8.6] reikalavimus. Kitose viešosiose vietose projektuojamų žaidimų aikštelių plotas turi atitikti saugos reikalavimus [8.20–8.25, 8.27–8.28], atsižvelgiant į jose įrengiamą žaidimų įrangą.

13. Triukšmas žaidimų aikštelėje neturi viršyti teisės akte [8.19] nustatytų triukšmo ribinių verčių.

14. Žaidimų aikštelėje esantis dirvožemis ir gruntas turi būti neužterštas ir atitikti teisės aktų [8.9, 8.14] reikalavimus.

15. Elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrų vertės žaidimų aikštelėje neturi viršyti teisės akte [8.18] nustatytų didžiausių leistinų elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrų verčių.

16. Žaidimų aikštelės įranga, smūgį silpninanti danga turi turėti atitikties sertifikatą ar gamintojo deklaraciją, liudijančią įrangos ir dangos atitiktį joms taikomų Lietuvos standartų LST EN 1176-1:2008 [8.20], LST EN 1176-2:2008 [8.21], LST EN 1176-3:2008 [8.22], LST EN 1176-4:2008 [8.23], LST EN 1176-5:2008 [8.24], LST EN 1176-6:2008 [8.25], LST EN 1176-10:2008 [8.27], LST EN 1176-11:2014 [8.28], LST EN 1177:2008 [8.29] ar tapačių standartų reikalavimams bei surinkimo, naudojimo ir priežiūros instrukcijas valstybine kalba. Žaidimų aikštelės įranga, smūgį silpninanti danga turi būti sumontuota pagal gamintojo instrukcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

17. Prieš pradėdant naudoti žaidimų aikštelę turi būti patikrinta (įvertinta) jos atitiktis Lietuvos standartų LST EN 1176-1:2008 [8.20], LST EN 1176-2:2008 [8.21], LST EN 1176-3:2008 [8.22], LST EN 1176-4:2008 [8.23], LST EN 1176-5:2008 [8.24], LST EN 1176-6:2008 [8.25], LST EN 1176-10:2008 [8.27], LST EN 1176-11:2014 [8.28], LST EN 1177:2008 [8.29] reikalavimams. Patikrinimą (įvertinimą) turi atlikti įstaiga, akredituota Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 [8.30] atitiktčiai kaip A tipo kontrolės įstaiga. Žaidimų aikštelės eksploatuotojas ar savininkas turi saugoti šios įstaigos išduotą kontrolės ataskaitą arba kontrolės sertifikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

18. Įrengtos žaidimų aikštelės gali būti pradėtos naudoti tik jas perdavus savininkui ar jo įgaliotam fiziniam ar juridiniam asmeniui.

19. Žaidimų aikštelėje turi būti pritvirtinta žymena. Joje turi būti pateikta ši informacija: bendrasis telefono numeris, kuriuo galima skambinti įvykus avarijai; telefono numeris, kuriuo galima skambinti techninės priežiūros personalui; žaidimų aikštelės pavadinimas, adresas, savininkas; kokio amžiaus vaikams žaidimų aikštelė skirta; kita reikalinga informacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

20. Žaidimų aikštelėje ar šalia jos turi būti šiukšliadėžė.

21. Draudžiama žaidimų aikštelėse sodinti ir auginti šios higienos normos priede nurodytus nuodinguosius augalus.

V SKYRIUS

ŽAIDIMŲ PATALPŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

22. Žaidimų patalpų įranga, smūgį silpninanti danga turi turėti atitikties sertifikatą ar gamintojo deklaraciją, liudijančią įrangos ir dangos atitiktį joms taikomų Lietuvos standartų LST EN 1176-1:2008 [8.20], LST EN 1176-2:2008 [8.21], LST EN 1176-3:2008 [8.22], LST EN 1176-4:2008 [8.23], LST EN 1176-5:2008 [8.24], LST EN 1176-6:2008 [8.25], LST EN 1176-10:2008 [8.27], LST EN 1176-11:2014 [8.28], LST EN 1177:2008 [8.29] ar tapačių standartų reikalavimams bei surinkimo, naudojimo ir priežiūros instrukcijas valstybine kalba. Žaidimų patalpų įranga, smūgį silpninanti danga turi būti sumontuota pagal gamintojo instrukcijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

23. Prieš pradedant naudoti žaidimų patalpas turi būti patikrinta (įvertinta) jų atitiktis Lietuvos standartų LST EN 1176-1:2008 [8.20], LST EN 1176-2:2008 [8.21], LST EN 1176-3:2008 [8.22], LST EN 1176-4:2008 [8.23], LST EN 1176-5:2008 [8.24], LST EN 1176-6:2008 [8.25], LST EN 1176-10:2008 [8.27], LST EN 1176-11:2014 [8.28], LST EN 1177:2008 [8.29] reikalavimams. Patikrinimą (įvertinimą) turi atlikti įstaiga, akredituota Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 [8.30] atitikčiai kaip A tipo kontrolės įstaiga. Žaidimų patalpų eksploatuotojas ar savininkas turi saugoti šios įstaigos išduotą kontrolės ataskaitą arba kontrolės sertifikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

24. Laiptai, laiptų aikštelės turi būti įrengtos taip, kad būtų užtikrinta vaikų sauga [8.8]. Draudžiama įrengti horizontalaus dalijimo aptvarus ir turėklus, sraigtnius laiptus. Laiptų pakopos negali būti siaurėjančios.

25. Įstiklintos durų dalys iš abiejų pusių turi būti apsaugotos nuo atsitiktinio susidūrimo, atsitrengimo, smūgių ir susižalojimo rizikos. Žaidimų patalpose, kuriose žaidžiama su kamuoliu, langai ir šviestuvai turi būti apsaugoti nuo atsitiktinių smūgių.

26. Žaidimų patalpose varstomi langai turi turėti langų atidarymo ribotuvus arba kitas apsaugos nuo kritimo priemones, jeigu jie yra pasiekiami vaikams ir kelia iškritimo pavojų. Langų atidarymo ribotuvai turi būti įrengti taip, kad apribotų lango atvėrimą iki ne didesnės kaip 10 cm angos ir vaikai negalėtų jų atidaryti.

27. Žaidimų patalpose elektros lizdai vaikams prieinamose vietose turi būti uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis.

28. Žaidimų patalpų apdaila ir baldai turi atitikti teisės akto [8.10] reikalavimus. Grindų danga turi būti neslidi, lygi (nekelti kritimo rizikos užkliuvus), lengvai valoma drėgnu būdu ir atspari valymo priemonėms. Sanitarinių mazgų sienos ir grindys turi būti padengtos drėgmei ir dezinfekcinėms medžiagoms atsparia danga.

29. Vaikams įrengti baldai turi atitikti jų ūgį.

30. Prie žaidimų patalpų turi būti įrengti sanitariniai mazgai su vaikų ūgiui pritaikytais įrenginiais. Žaidimų patalpose, išskyrus žaidimų patalpas, kuriose teikiamos vaikų priežiūros paslaugos, sanitariniai mazgai gali būti neįrengti, kai jos nuo visuomeninės paskirties pastate esančių bendro naudojimo sanitarinių mazgų yra nutolusios ne didesniu kaip 50 m atstumu [8.8]. Sanitariniuose mazguose turi būti asmens higienos priemonių: tualetinio popieriaus, muilo, rankų džiovintuvai ar vienkartiniai rankšluosčiai.

31. Žaidimų patalpose turi būti įrengtos individualios spintelės ar kitokie įrenginiai drabužiams ir daiktams pasidėti, išskyrus atvejus, kai visuomeninės paskirties pastate lankytojams įrengtos bendro naudojimo rūbinės. Taip pat žaidimų patalpose turi būti numatyta vieta avalynei pasidėti ir (ar) lankytojai turi būti aprūpinami antbačiais.

32. Žaidimų patalpose, kuriose teikiamos vaikų priežiūros paslaugos, turi būti sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens (pvz., pilstomo iš geriamajam vandeniui skirtų indų, talpų, automatų ir pan.).

33. Žaidimų patalpų apšvietimo reikalavimai:

33.1. žaidimų patalpose turi būti naudojami šviestuvai, vienodai išskleidantys šviesą;

33.2. žaidimų patalpų bendra dirbtinė apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 200 lx.

34. Jei žaidimų patalpose įrengtos stacionarios kompiuterizuotos vietos vaikams, jos turi atitikti šiuos reikalavimus:

34.1. kompiuterizuota vieta turi būti įrengta taip, kad vaikai galėtų laisvai prie jos prieiti, turėtų pakankamai erdvės judėti bei kūno padėčiai keisti, šviesos šaltiniai neatsispindėtų monitoriaus ekrane;

34.2. stalas ir jo paviršius turi būti toks, kad būtų galima patogiai išdėstyti monitorių, klaviatūrą ir kitus būtinus įrenginius, stalo paviršius turi būti matinis. Stalo paviršiaus apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 300 lx;

34.3. vaizdas monitoriaus ekrane turi būti ryškus;

34.4. prie vieno monitoriaus gali sėdėti tik vienas vaikas;

34.5. atstumas tarp monitoriaus su katodinių spindulių kineskopu užpakalinio paviršiaus ir kito monitoriaus ekrano turi būti ne mažesnis kaip 2 m, tarp monitorių ekranų šoninių paviršių – ne mažesnis kaip 1,2 m;

34.6. kompiuterių spinduliuojamo elektromagnetinio lauko lygiai turi atitikti teisės akto [8.2] reikalavimus.

35. Žaidimų patalpų šildymo, vėdinimo, mikroklimato reikalavimai:

35.1. žaidimų patalpose turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios mikroklimato bei oro kokybės parametrus palaikančios ir reguliuojančios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad jose būtų galima palaikyti teisės aktų [8.12, 8.17] nustatytus mikroklimato bei oro kokybės parametrus;

35.2. šildymo prietaisai ir įrenginiai turi būti saugūs, prieinami valyti. Šildymo prietaisų paviršiaus temperatūra turi būti ne aukštesnė kaip 42°C.

36. Žaidimų patalpose triukšmo, vibracijos, elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrai turi atitikti teisės aktų [8.7, 8.16, 8.18, 8.19] reikalavimus.

37. Geriamojo vandens tiekimo reikalavimai:

37.1. sanitariniuose mazguose, atskirai įrengtose praustuvėse turi būti nuolat tiekiamas šaltas ir karštas vanduo, atitinkantis teisės akto [8.5] reikalavimus;

37.2. prie praustuvių, skirtų vaikams, karšto vandens temperatūra iš čiaupo turi būti ne žemesnė kaip 37 °C ir ne aukštesnė kaip 42 °C.

VI SKYRIUS

ŽAIDIMŲ AIKŠTELIŲ IR PATALPŲ BEI JOSE ĮRENGTOS ĮRANGOS PRIEŽIŪRA

38. Žaidimų aikštelės turi būti prižiūrimos ir valomos. Žolė turi būti nušienauta. Žiemą takeliai turi būti neslidūs.

39. Smėlis žaidimų aikštelėse įrengtose smėlio dėžėse turi būti pakeičiamas ar atnaujinamas kiekvieną pavasarį ir pagal epidemiologines reikmes, taip pat esant užteršimui šiukšlėmis ar kitomis priemaišomis. Smėlyje neturi būti askaridžių, plaukagalvių, toksokarų echinokokų ir kitų helmintų kiaušinių.

40. Smėlio dėžės turi būti apsaugotos nuo užteršimo jas uždengiant. Smėlio dėžės uždangalas turi būti neslidaus paviršiaus.

41. Šiukšliadėžės turi būti reguliariai ištuštinamos.

42. Žaidimų patalpų ir įrangos priežiūra:

42.1. žaislai neturi kelti pavojaus vaikų sveikatai (dėl rizikos juos nuryti, įkvėpti ar susižeisti jais palietus odą, gleivinę, akis). Žaislai turi būti švarūs, atitikti vaikų amžių;

42.2. žaislai turi būti lengvai valomi, plaunami, dezinfekuojami;

42.3. žaidimų patalpos ir jose esanti įranga bei kitas inventorių turi būti švarūs, tvarkomi, valomi kiekvieną dieną drėgnu būdu ir pagal poreikį. Sanitariniams mazgams valyti turi būti skirtas atskiras valymo inventorių;

42.4. valymo ir dezinfekcijos priemonės turi būti laikomos vaikams neprieinamoje vietoje.

43. Asmenys, dirbantys su valymo, dezinfekcijos priemonėmis, turi vadovautis gamintojų instrukcijomis, gamintojų ar tiekėjų saugos duomenų lapuose nurodytais sveikatos saugos reikalavimais.

44. Užkrečiamųjų ligų židinių privalomasis aplinkos kenksmingumo pašalinimas atliekamas teisės akto [8.11] nustatyta tvarka.

45. Žaidimų patalpose neturi būti graužikų ir nariuotakojų. Prireikus atliekamas privalomas profilaktinis aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinsekcija, dezinfekcija, deratizacija) teisės akto [8.15] nustatyta tvarka.

46. Draudžiama atlikti dezinfekciją, dezinekciją, deratizaciją ar remonto darbus vaikams esant patalpoje.

47. Žaidimų patalpų naudojimo metu atsiradę sienų, lubų, grindų, įrenginių ar inventoriaus defektai, galintys turėti įtakos vaikų sveikatai ir saugumui, šalinami nedelsiant.

48. Turi būti užtikrinta žaidimų aikštelių, patalpų įrangos, įskaitant pagalbinę įrangą (tvorą, vartelius ir pan.), dangos techninė priežiūra ir kontrolė. Žaidimų aikštelės, patalpų eksploatuotojas ar savininkas turi:

48.1. ne rečiau kaip 1 kartą per savaitę atlikti žaidimų aikštelių, patalpų apžiūrą, kurios metu turi būti įvertinta rizika, kylanti dėl įrangos naudojimo, vandalizmo (ar nėra sulūžusių detalių, ar jų netrūksta, kiti akivaizdūs pavojai);

48.2. ne rečiau kaip 1 kartą per 3 mėnesius, jei įrangos gamintojas priežiūros instrukcijoje nenurodė kitaip, atlikti žaidimų aikštelių, patalpų eksploatacinę apžiūrą, kurios metu turi būti įvertintas įrangos veikimas ir stabilumas, susidėvėjimas (ypač judančių detalių), konstrukcinis vientisumas;

48.3. užtikrinti, kad ne rečiau kaip 1 kartą per 12 mėnesių būtų atlikta žaidimų aikštelių, patalpų pagrindinė metinė kontrolė, kurios metu įvertinta jų įrangos, dangos atitikties Lietuvos standartų LST EN 1176-1:2008 [8.20], LST EN 1176-2:2008 [8.21], LST EN 1176-3:2008 [8.22], LST EN 1176-4:2008 [8.23], LST EN 1176-5:2008 [8.24], LST EN 1176-6:2008 [8.25], LST EN 1176-10:2008 [8.27], LST EN 1176-11:2014 [8.28], LST EN 1177:2008 [8.29] reikalavimams, įskaitant meteorologinių veiksnių poveikį, supuvimą ar koroziją, įrangos saugos lygio pasikeitimą dėl atlikto remonto, pridėtų, pakeistų sudedamųjų dalių. Žaidimų aikštelių ir patalpų įrangos pagrindinė metinė kontrolė turi būti atlikta įstaigos, akredituotos Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 [8.30] atitikčiai kaip A tipo kontrolės įstaiga, laikantis Lietuvos standarto LST EN 1176-7:2008 [8.26] reikalavimų. Žaidimų aikštelės, patalpų eksploatuotojas ar savininkas turi saugoti įstaigos, atlikusios pagrindinę metinę kontrolę, išduotą kontrolės ataskaitą arba kontrolės sertifikatą;

TAR pastaba: 48.3 punktas įsigalioja 2017-07-01.

48.4. jeigu atliekant žaidimų aikštelių, patalpų įrangos vertinimą nustatyti defektai, galintys kelti grėsmę saugai, – nedelsiant juos pašalinti. Jeigu to padaryti neįmanoma, užtikrinti, kad įranga nebūtų naudojama (ji blokuojama ar pašalinama);

48.5. žaidimų aikštelės, patalpų priežiūros veiksmus, nurodytus šios higienos normos 48.1, 48.2 papunkčiuose, žaidimų aikštelės, patalpų įrangos remonto darbus registruoti (data, darbus vykdžiusio asmens vardas ir pavardė, parašas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

49. Už žaidimų aikštelių, patalpų įrangos priežiūrą ir saugą atsako juos eksploatuojantys juridiniai ar fiziniai asmenys. Savininkams nepaskyrus žaidimų aikštelių ir (ar) patalpų eksploatuotojo, už jų priežiūrą ir saugą atsako savininkai.

Lietuvos higienos normos
HN 131:2015 „Vaikų žaidimų
aikštelės ir patalpos. Bendrieji
sveikatos saugos reikalavimai“
priedas

**NUODINGŲJŲ AUGALŲ, DRAUDŽIAMŲ SODINTI IR AUGINTI ŽAIDIMŲ
AIKŠTELĖSE, SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Augalas / augalų rūšys	Lotyniškas pavadinimas
1	2	3
1.	Amerikinė fitolaka	<i>Phytolacca americana</i>
2.	Baltasis čemerys	<i>Veratrum album</i>
3.	Brugmansijos	<i>Brugmansia spp.</i>
4.	Darželinis pupmedis	<i>Laburnum anagyroides</i>
5.	Juodoji drignė	<i>Hyoscyamus niger</i>
6.	Kukmedžiai	<i>Taxus spp.</i>
7.	Kurpelės	<i>Aconitum spp.</i>
8.	Lobelio čemerys	<i>Veratrum lobelianum</i>
9.	Paprastasis ricinmedis	<i>Ricinus communis</i>
10.	Paprastasis žalčialunkis	<i>Daphne mezereum</i>
11.	Paprastoji durnaropė	<i>Datura stramonium</i>
12.	Paprastoji pakalnutė	<i>Convallaria majalis</i>
13.	Paprastoji rusmenė	<i>Digitalis purpurea</i>
14.	Rudeninis vėlyvis	<i>Colchicum autumnale</i>
15.	Tabakas	<i>Nicotiana spp.</i>
16.	Vaistinė šunvyšnė	<i>Atropa belladonna</i>

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1187](#), 2016-10-20, paskelbta TAR 2016-10-21, i. k. 2016-25542

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. V-1208 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo